

**ОСВІТНІ І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ
В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-
ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР
В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**VI Міжнародної науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених**

10-11 квітня 2025 року

Запоріжжя
Україна

Нечипоренко Валентина Василівна,
доктор педагогічних наук, професор,
ректор Хортицької національної академії

РОЛЬ ОСВІТНЬО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ХАБУ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ У ФОРМУВАННІ ІНКЛЮЗИВНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ: БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ В ДІЇ

Актуальність дослідження. Російсько-українська війна спричинила різке зростання кількості осіб, які потребують комплексної підтримки – як фізичної, так і психоемоційної, соціальної, освітньої. У цих умовах питання створення безбар'єрного, інклюзивного простору набуває особливої гостроти, адже доступ до освіти, реабілітації, професійної реалізації та суспільної інтеграції стає критично важливим для ветеранів, ВПО, осіб з інвалідністю, дітей і молоді, які зазнали травматичного досвіду.

Хортицька національна академія, як заклад вищої освіти з інклюзивним освітнім середовищем та потужною реабілітаційною інфраструктурою, виступає провідним майданчиком реалізації інноваційної моделі освітньо-реабілітаційного хабу. Такий хаб є не лише інструментом відновлення здоров'я та соціалізації, а й дієвим механізмом формування безбар'єрного середовища відповідно до принципів Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні [2]. Теоретико-прикладний досвід Хортицької національної академії не виник на пустому місці, а акумулювався протягом останніх 30 років (з моменту прийняття Рішення Запорізької міської ради народних депутатів від 28.12.1995 № 586/4 «Про проведення Всеукраїнського соціально-педагогічного експерименту за проблемою «Комплексна медична, психологічна, педагогічна реабілітація вихованців шкіл-інтернатів» по сьогоднішній день) за напрямом розбудови компетентісно спрямованого освітньо-реабілітаційного безбар'єрного простору, що забезпечує безперервність і наступність освіти, комплексної реабілітації (медичної, соціальної, психологічної, педагогічної), соціальної інтеграції та розвитку життєвої компетентності дітей та молоді з особливими освітніми потребами з раннього віку до здобуття вищої освіти. Саме тривалий досвід Хортицької національної академії у розбудові компетентісно спрямованого освітньо-реабілітаційного простору, робить його надзвичайно цінним. Відтак вивчення цього досвіду, зокрема, ефективних практик міждисциплінарної взаємодії (освіта – реабілітація – психосоціальний супровід) дозволяє сформулювати наукові підходи до розширення подібних ініціатив у національному масштабі.

Основні результати дослідження. Один із масштабних викликів, який постав перед спільнотою освітньо-реабілітаційних закладів з 2022 року, є розробка ефективних організаційно-функціональних конструктів, які виходять за межі виключно медичних впливів. Такі моделі мають охоплювати соціально-психолого-педагогічну складову, що забезпечить комплексний підхід до відновлення необхідних функцій, сприятиме соціальній адаптації та інтеграції осіб, які постраждали внаслідок війни, в суспільство. Результатом таких пошуків стало створення концепції реабілітаційного хабу (центру системної реабілітології) на базі Хортицької національної академії [1]. Відповідні напрацювання спрямовані на імплементацію нормативних вимог Закону України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» [3] та системно-інституційне забезпечення комплексної (фізичної, психологічної, соціальної та педагогічної) реабілітації осіб, які постраждали внаслідок війни.

Згідно розробленої концепції, реабілітаційний хаб Хортицької національної академії, має ознаки інноваційного конструкту, адже одним із його покликань є здійснення складного та надважливого процесу комплексної реабілітації осіб, які постраждали внаслідок війни, здійснення розвитку науково-інноваційного потенціалу Запорізького регіону та України щодо імплементації європейських стандартів системно-інституційного забезпечення комплексної реабілітації різних категорій осіб із порушеннями здоров'я. Крім того, реабілітаційний хаб виконує стратегічну функцію кадрового забезпечення інклюзивно-реабілітаційної практики в Запорізькому регіоні та на загальнодержавному рівні, орієнтуючись на сучасні стандарти професійної компетентності фахівців.

Згідно концепції реабілітаційного хабу, напрям *фізичної реабілітації* забезпечується через системне поєднання інваріантних компонентів, які охоплюють різні галузі реабілітації, зокрема реабілітацію в неврології, кардіології, ортопедії та травматології, пульмонології, геронтології, спорті, педіатрії, онкології, а також паліативну допомогу та реабілітацію учасників бойових дій. Реалізація таких напрямів охоплює застосування сучасних технологій фізичної реабілітації, зокрема кінезотерапії,

нейродинамічних технік, лікувального масажу, протезно-ортопедичної реабілітації, кінезотейпування, мануальної терапії, апаратної фізіотерапії, гідрокінезотерапії, пропріоцептивної нейром'язової фасилітації, СІМТ-терапії (терапія обмеженням інтенсивності рухів), дзеркальної терапії, бімануальної терапії, позиціонування, іпотерапії (реабілітація за допомогою верхової їзди), каністерапії (терапія із залученням собак), ерготерапії, техніко-середовищної реабілітації. Комплексний підхід до фізичної реабілітації, що передбачає інтеграцію різних технологій та методик, сприятиме підвищенню ефективності відновлення функціональних можливостей осіб, які потребують реабілітації та їхньої адаптації до повсякденного життя.

Психологічна реабілітація передбачає впровадження таких інваріантних компонентів, як психологічна просвіта, психологічна діагностика, психологічна корекція, кризова інтервенція, телефонне консультування, а також психологічна допомога особам, які потребують реабілітації. До цієї категорії належать учасники бойових дій, внутрішньо переміщені особи, представники сил оборони, працівники закладів охорони здоров'я та поліції, особи із залежностями, постраждали від домашнього насильства, а також особи з постковідним синдромом.

Реалізація психологічної реабілітації здійснюється через застосування сучасних технологій, зокрема тілесно-орієнтованої терапії, когнітивно-поведінкової терапії, позитивної психотерапії, нарративної психотерапії, плейбек-театру, аутогенного тренування, кризової інтервенції, ігрової психотерапії, пісочної терапії, ізотерапії, кольоротерапії, сенсорно-інтегративної терапії та групової психотерапії. До команди фахівців, які здійснюють психологічну реабілітацію, входять учитель-логопед, учитель-дефектолог, терапевт мови та мовлення, практичний психолог, кризовий психолог, психотерапевт, сурдопедагог і соціальний працівник. Важливу роль у забезпеченні цього напряму відіграє матеріально-технічна база, що охоплює лабораторію терапії мови та мовлення, лабораторію соціальної та реабілітаційної психології, лабораторію екстремальної та кризової психології, робочий кабінет практичного психолога, навчальний психологічний кабінет, кабінет психологічного розвантаження, кабінет психологічної допомоги та кабінет для групових занять.

Реалізація напряму *соціальної реабілітації* в системі комплексного реабілітаційного супроводу осіб, які постраждали внаслідок війни, передбачає імплементацію її інваріантних компонентів, серед яких соціальна адаптація та реабілітація, соціальна терапія, соціальна допомога та супровід, життєвий практикум, пропедевтична соціальна практика, раннє втручання, розвиток ціннісних орієнтацій, соціальний моніторинг і дослідження, реалізація соціально-виховних проєктів і програм, волонтерська діяльність, а також лікувально-оздоровчий туризм. Використання інноваційних технологій соціальної реабілітації, зокрема гарденотерапії, каністерапії, іпотерапії, аніматотерапії, агротерапії, арт-терапії, нейчерелтерапії, нетрадиційних форм реабілітації, кліматотерапії, стенотерапії, гідротерапії та теренкур-терапії, сприяє ефективному соціальному відновленню осіб, які постраждали внаслідок війни. Крім цього, реалізація цього напряму потребує відповідного кадрового забезпечення – команди фахівців, у складі якої є соціальний працівник, соціальний педагог, куратор, вихователь, педагог-реабілітолог, тьютор, комунікативний тренер, ментор та практичний психолог. Окрім цього, необхідною умовою є наявність відповідної матеріально-технічної бази: кабінету соціального працівника та соціального педагога, кабінету соціально-побутової орієнтації, рекреаційних зон, тренінгових кімнат, реабілітаційного парку, лабораторії соціально-реабілітаційних технологій, кімнати матері та дитини, а також безбар'єрного простору, обладнаного пандусами та ліфтами.

Впровадження *педагогічної реабілітації* передбачає системну реалізацію таких інваріантних компонентів, які забезпечують інтеграцію освітнього та реабілітаційного процесів, зокрема компетентісно-зорієнтованого полікультурного освітнього безбар'єрного простору, реабілітаційно насиченого середовища, навчально-розвивальної терапії, педагогічної рекреації, розвивально-ігрової терапії, допрофесійної підготовки осіб, які постраждали внаслідок війни, індивідуалізованих траєкторій освіти та розвитку, а також системи професійної реабілітації та соціалізації. Процес педагогічної реабілітації ґрунтується на застосуванні інноваційних освітньо-реабілітаційних технологій, зокрема терапії мистецтвом, педагогіки і психології життєтворчості, Монтессорітерапії, здоров'язберезувальних технологій навчання, проєктивно-рефлексивних методик, проєктних та інтерактивних технологій, особистісно-зорієнтованого підходу, технології проєктивного життєздійснення, методології розвитку життєвої компетентності «Океан життєвої компетентності», технології когнітивно-поведінкової корекції, планування життєдіяльності дитячих колективів, педагогіки партнерства, технології медико-психолого-педагогічного консиліуму, рівневої диференціації та індивідуалізації навчання, адаптивного

програмованого навчання, цифрових педагогічних технологій, а також методології студентсько-учнівського самоврядування та кредитно-модульної організації освітнього процесу. Реалізація цього напрямку потребує команди фахівців, до складу якої входять учителі-предметники, учитель-дефектолог, учитель-логопед, асистент учителя, учитель-реабілітолог, вихователь, тьютор, коуч, ментор, соціальний педагог і практичний психолог.

Відповідно до перерахованих напрямків в хабі Хортицької національної академії була розроблена *індивідуальна траєкторія здійснення комплексної реабілітації осіб, які постраждали внаслідок війни*. Технологічно така траєкторія передбачає наступні послідовні етапи: здійснення поглибленого медичного, психологічного, соціального, педагогічного обстеження кожної окремої особи, яка піддається реабілітації; складання індивідуальної траєкторії (плану) щодо здійснення комплексної реабілітації особи; реалізація індивідуальної траєкторії відповідно до розробленого плану комплексної реабілітації; впровадження моніторингу за прогресом і (за необхідністю) корекція індивідуальної траєкторії комплексної реабілітації; здійснення ефективності впровадження напрямів комплексної реабілітації щодо реалізації кожної індивідуальної траєкторії та здійснення прогнозування результатів подальшого розвитку особистості, планування (за необхідності) здійснення повторної комплексної реабілітації.

У контексті розширення можливостей комплексної реабілітації та інтеграції новітніх технологій у систему підтримки осіб, які постраждали внаслідок війни, стратегічно *важливим проєктом є побудова підземного корпусу Хортицької національної академії*. Його функціональне наповнення покликане розбудувати інноваційний реабілітаційно-освітній безбар'єрний простір, у якому поєднуються медичні, психологічні, педагогічні та соціальні підходи до процесу реабілітації. Завдяки адаптивним навчальному, соціальному та реабілітаційному просторам, а також розвиненій інфраструктурі, підземний корпус забезпечить ефективну реалізацію концепції системного супроводу та сприятиме формуванню сталого інклюзивного середовища для осіб, які потребують реабілітації.

Проєкт підземного корпусу Хортицької національної академії має таке функціональне зонування:

1. Навчальний простір. Навчальний простір може бути організований у форматі спеціалізованих лабораторій, що забезпечить інтеграцію навчального процесу із реабілітаційною діяльністю.
2. Реабілітаційний простір. Реабілітаційний простір передбачає сенсорні кімнати, спортзали для адаптивного спорту, ерготерапевтичні тренажери, зони для релаксації та відновлення тощо.
3. Соціальний простір. У соціальний простір підземного корпусу може входити кав'ярня, зона відпочинку, інтерактивні зони для спілкування тощо.
4. Інклюзивний простір. Такий простір підземного корпусу може включати інфраструктуру доступності до навчального, реабілітаційного, соціального простору для осіб з особливими потребами: ліфти, широкі коридори, тактильні плитки, інтерактивні табло зі шрифтом Брайля тощо.

Прикладово навчальний простір може бути представлений такими лабораторіями:

1. Лабораторія терапії спортом (адаптивний спорт). Основним призначенням такої лабораторії може бути реабілітація та соціалізація людей із фізичними обмеженнями через адаптовані спортивні методики.
2. Лабораторія арт-терапії. Лабораторія арт-терапії призначена для творчого самовираження, самопізнання та емоційного зцілення, зокрема через кінестетичні практики. Учасники арт-терапії всіх вікових категорій, зокрема і люди з інвалідністю, матимуть можливість працювати з різними матеріалами (глиною, папером, тканиною), техніками й формами мистецтв.
3. Лабораторія музикотерапії. Одним із основних призначень лабораторії музикотерапії може бути відновлення когнітивних функцій, мовлення та соціальних навичок через звук і ритм.
4. Лабораторія ерготерапії (терапія працею). Така лабораторія може бути призначена для відновлення щоденних навичок, необхідних для незалежного життя.
5. Лабораторія танцювально-рухової терапії. Призначенням лабораторії танцювально-рухової терапії може бути покращення координації, фізичної витривалості й допомагає емоційно розвантажитись через танець.
6. Лабораторія сенсорної інтеграції. Основним завданням такої лабораторії є розвиток сенсорного сприйняття через стимуляцію зору, слуху, дотику та інших відчуттів, що сприяє покращенню координації рухів та адаптивних реакцій організму.
7. Лабораторія VR-реабілітації. Основним призначенням цієї лабораторії є використання технологій віртуальної реальності для психологічної та фізичної реабілітації, що дозволяє створити інтерактивне середовище для відновлення функцій організму та емоційного балансу.

8. Лабораторія підтримки та відновлення ментального здоров'я. Основним завданням цієї лабораторії є підтримка та збереження психічного здоров'я за допомогою психологічних технік, спрямованих на зниження рівня тривожності, депресії та стресу, а також розвиток стійкості до емоційних навантажень.

9. Лабораторія соціальної реінтеграції та адаптації. Основним призначенням цієї лабораторії є сприяння інтеграції осіб з особливими потребами, дітей-сиріт, ветеранів та осіб, які пережили насильство, у суспільне життя через розвиток соціальних навичок, покращення комунікаційних умінь та надання підтримки в адаптації тощо.

10. Лабораторія гарденотерапії (терапія через садівництво). Основним завданням цієї лабораторії є сприяння фізичному та психологічному відновленню через роботу з рослинами, що покращує моторику, знижує стрес та сприяє соціальній адаптації. Використання гідропонних систем, адаптованих для людей з обмеженими фізичними можливостями, дозволяє створити доступні умови догляду за рослинами. Завдяки швидшому зростанню рослин у таких системах, учасники терапії можуть швидше досягати результатів, що підвищує їхню мотивацію та задоволення. Реабілітаційні центри активно впроваджують гідропоніку як частину програм для пацієнтів із депресією чи посттравматичним синдромом, а міні-гідропонні ферми сприяють збереженню активності та соціалізації мешканців громади.

Висновки. Роль освітньо-реабілітаційного хабу Хортицької національної академії у формуванні інклюзивного простору України полягає у створенні інноваційної моделі комплексної підтримки осіб, які постраждали внаслідок війни, з урахуванням їхніх фізичних, психологічних, соціальних та освітніх потреб. Його діяльність суттєво змінює традиційні уявлення про інклюзію, пропонуючи системний, міждисциплінарний підхід до реабілітації та інтеграції людей з особливими потребами у повноцінне життя.

Ключовими характеристиками хабу Хортицької національної академії є: (1) *комплексна міждисциплінарна реабілітація*, яка відображена у синтезі фізичної, психологічної, соціальної та педагогічної реабілітації в єдину систему, що дозволяє враховувати індивідуальні особливості кожної особи та створювати персоналізовані траєкторії відновлення; (2) *інституційне забезпечення інклюзії*, адже хаб функціонує як центр імплементації державної політики у сфері інклюзії та реабілітації відповідно до європейських стандартів. Це підвищує загальнодержавну спроможність забезпечувати права осіб з інвалідністю та тих, хто постраждав унаслідок війни; (3) *формування безбар'єрного освітнього середовища*, яке сприяє доступності якісної освіти для всіх, незалежно від стану здоров'я чи соціального статусу; (4) *кадрове забезпечення інклюзії*, адже хаб виконує стратегічну функцію з підготовки та перепідготовки фахівців інклюзивної та реабілітаційної сфери, формуючи професійне середовище, здатне працювати з різними категоріями осіб; (5) *інфраструктурна інклюзія*. Просторова організація хабу (в тому числі майбутній підземний корпус) враховує потреби маломобільних груп: наявність пандусів, ліфтів, тактильних плиток, сенсорних лабораторій тощо формує архітектурно доступне та комфортне середовище; (6) *соціальна інтеграція та активізація громади*. Завдяки соціально орієнтованим проектам, волонтерській діяльності, лікувальному туризму та арт-терапії хаб залучає громаду до підтримки інклюзивних ініціатив, сприяючи толерантності та соціальній згуртованості.

Відтак, спираючись на отримані в ході дослідження висновки, можемо стверджувати, що реабілітаційний хаб Хортицької національної академії осмислюється як модель формування інклюзивного суспільства, де кожна людина – незалежно від життєвих обставин – має можливість для повноцінного життя, розвитку та участі в житті країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Парадигмальні аспекти становлення реабілітаційного хабу як протектора соціалізації осіб з особливими потребами : соціальні, педагогічні та психологічні аспекти / за заг. ред. В. В. Нечипоренко, за ред. Н. М. Гордієнко, О. М. Галієвої, М. С. Кудінової, О. О. Сташук. Запоріжжя : Вид-во Хортиц. нац. акад., 2025. 356 с.

2. Про затвердження плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету міністрів України від 25 березня 2025 р. № 374-р URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-2025-r#Text> (Дата перегляду: 17.05.2025)

3. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я : Закон України / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 8, ст.59 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text> (Дата перегляду: 17.05.2025)

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ІННОВАЦІЇ

Нечипоренко Валентина Василівна РОЛЬ ОСВІТНЬО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ХАБУ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ У ФОРМУВАННІ ІНКЛЮЗИВНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ: БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ В ДІІ.....	3
Андрєєва Наталія Олександрівна КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ООП НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	7
Анісімова Людмила Василівна ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	9
Бабалікова Катерина Романівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СТЕРТОЮ ДИЗАРТРІЄЮ.....	11
Балинська Марина В'ячеславівна ТРИВОЖНІСТЬ ПІДЛІТКІВ ІЗ ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ: ЧИННИКИ, ПРОЯВИ ТА АДАПТАЦІЯ ДО КРИЗОВИХ УМОВ.....	12
Берестова Ганна Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СЛУХОВОЇ УВАГИ ТА ПАМ'ЯТІ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИМ ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	14
Бовчалюк Кіра Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ.....	16
Богомаз Поліна Володимирівна КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ПОДОЛАННЯ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА: МЕТОДИ ЛОГОПЕДИЧНОЇ КОРЕКЦІЇ.....	17
Богомаз Поліна Володимирівна КОРЕКЦІЯ МІОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА ЗАСОБАМИ ЛОГОПЕДИЧНОЇ ТЕРАПІЇ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	19
Боровець Діана Петрівна РОЗУМІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СТАНУ РОЗВИТКУ УЯВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	22
Bryntseva Olena CHATGPT IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: HOW AI IS FACILITATING THE EDUCATION ADAPTATION FOR THE ALPHA GENERATION.....	24
Бровченко Анастасія Камілівна МАТЕРИНСЬКА ДЕПРИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР ПОРУШЕНЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ.....	26
Вовк Вікторія Сергіївна РОЛЬ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА ТА СТОМАТОЛОГА-ОРТОДОНТА В КОРЕКЦІЇ МІОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ.....	28
Гардаш Анна Анатоліївна ЛОГОПЕДИЧНА РИТМІКА В СИСТЕМІ КОРЕКЦІЙНИХ МЕТОДИК.....	30
Горяча-Заводна Наталія Миколаївна АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ ДО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	31
Грищук Катерина Валентинівна ВПЛИВ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ.....	33
Грош Катерина Михайлівна ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ООП.....	35
Губарь Ольга Григорівна, Пономаренко Катерина Олександрівна ВИКОРИСТАННЯ «EYA APP» ПРОГРАМИ В КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ РАНЬОГО АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	38
Дородна Анастасія Дмитрівна УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ФОНЕМАТИЧНОЮ ДИСЛЕКСІЄЮ.....	40
Дубова Олександра Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ УЯВИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	42
Дудка Світлана Олександрівна СКРАЙБІНГ ЯК МУЛЬТИМЕДІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	44
Євєнко Олена Володимирівна ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІК РЕЛАКСАЦІЇ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ДЛЯ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ.....	46
Жадленко Ірина Олександрівна, Жадленко Олексій Іванович ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК В РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА ТА СТОМАТОЛОГА-ОРТОДОНТА.....	48